

**PRISMA
WOORDENBOEK**

Frans
Nederlands

Bewerking: dr. Francine Melka, André Abeling
en redactie Prisma

prisma

Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv, Houten

Prisma woordenboek Frans-Nederlands

Bewerking: dr. Francine Melka, André Abeling en redactie Prisma
Oorspronkelijke auteur: dr. P.M. Maas en drs. A.M. Maas

Typografie: Underware, Den Haag
Lettertypes: Zeitung & Dolly
Omslagontwerp: Raak Grafisch Ontwerp, Utrecht

ISBN 978 90 003 5859 5
50 18
ISBN 978 90 003 6313 1 FLUO-editie
7 18

NUR 627

www.prisma.nl
www.prismawoordenboeken.be
www.unieboekspectrum.nl

© Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv, Houten - Antwerpen

Prisma maakt deel uit van Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv
Postbus 97
3990 DB Houten

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, on- of offline, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 Auteurswet 1912, juncto het Besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB, Hoofddorp).
Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken dient men zich tot de uitgever te wenden.

Ondanks de aan de samenstelling van de tekst bestede zorg kan noch de redactie noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

Opneming van een woord in dit woordenboek prejudicieert niet ten aanzien van het al of niet bestaan van merkenrechten op dat woord. De uitgever heeft er naar gestreefd alle merknamen die in de Prisma woordenboeken voorkomen te voorzien van een handelsmerksymbool (*).

Over Prisma woordenboeken

De Prisma's zijn al jaren **de meest gekochte en gebruikte woordenboeken** op scholen en daarbuiten. Ze hebben een uitstekende reputatie onder docenten, die deze woordenboeken al ruim een halve eeuw aanbevelen.

In geen ander pocketwoordenboek vind je zo veel **betrouwbare informatie**. De inhoud is samengesteld en gecontroleerd door ervaren lexicografen en vertalers. In alle Prisma's wordt de **officiële spelling** toegepast, volgens de regels van de Nederlandse Taalunie.

Dit Prisma woordenboek biedt **meer informatie** dan welk ander pocketwoordenboek ook: het bevat tienduizenden trefwoorden en duizenden voorbeeldzinnen: alles wat je als leerling op de middelbare scholier nodig hebt. De Prisma pockets worden voortdurend bijgewerkt en elke nieuwe druk bevat de meest **actuele updates**.

Deze pocket is erg **helder en gebruiksvriendelijk** door de overzichtelijke indeling van betekenissen, voorbeeldzinnen en idiomen. De extra kleur en de letterliniaal zijn belangrijke hulpmiddelen waarmee je snel vindt wat je zoekt.

Heb je vragen of opmerkingen? Mail deze dan naar info@prisma.nl. Alvast hartelijke dank!

de Prisma redactie

Inhoud

- 6 Gebruiksaanwijzing
- 9 Bijzondere tekens
- 10 Afkortingen
- 11 Voorbeeldpagina
- 13 Het woordenboek (A-Z)
- 637 De vervoeging van Franse werkwoorden

Gebruiksaanwijzing

Tip: Geen zin om te lezen? Bekijk dan de zes **korte filmpjes** met uitleg op *YouTube* (zoek op 'Prisma woordenboekentrainer').

In woordenboeken vind je informatie onder *trefwoorden*, die alfabetisch gerangschikt zijn, van A tot Z. Een trefwoord is **vet** gedrukt en erachter volgt alle informatie over dat woord, zoals grammatica, betekenis en hoe je het in een zin kunt gebruiken.

Achter in een woordenboek staat vaak nog extra informatie, bijvoorbeeld over onregelmatige werkwoorden of andere grammaticale onderwerpen.

Alfabetische zoekhulpjes

Op de achterkant van dit woordenboek vind je de *letterliniaal*: het hele alfabet van boven naar onder. De letters sluiten aan bij de zijkant: daar zie je aangegeven welke bladzijden beginnen met die letter van het alfabet.

In de kantlijn van elke pagina staan in een **blauw** blokje de eerste twee letters van het eerste (links) en laatste (rechts) woord op die pagina. Zo kun je snel door de pagina's bladeren. Bovenaan elke pagina staan het eerste en laatste trefwoord van die pagina vermeld.

Trefwoorden

Alle trefwoorden drukken we vet. Varianten erop en verwijzingen ernaar ook. In een woordenboek vind je alleen de basisvorm, niet de verbogen of vervoegde vormen. Dus **chien** en **chanter** zijn wel trefwoorden, maar *chiens* en *chantons* niet. Alleen van onregelmatige vormen geven we ook de verbogen en vervoegde vormen als trefwoord (**yeux** → **œil**, **veux** → **vouloir**).

Uitspraak

Tussen aanhalingstekens ("...") geven we aan hoe een trefwoord (of een deel daarvan) wordt uitgesproken. Daarvoor gebruiken we het gewone alfabet, met een paar verfijningen:

ə	klinkt als de e in <i>koken</i> en <i>eigenlijk</i>
ɪ	klinkt als de ee in <i>beer</i> (niet de ee in <i>been</i>)
N	klinkt als de nasale n in het Franse <i>trance</i>
R	klinkt als de r in het Engelse <i>computer</i>

Een aantal woorden kun je op meerdere manieren uitspreken. Een *boxer* is een hond of een boxershort, maar als werkwoord spreek je het anders uit en betekent het 'boksen'. Deze woorden staan in het boek als afzonderlijke trefwoorden:

boxer¹ "boksèr" [...]

boxer² "boksee" [...]

Woordsoorten, grammatica

We vermelden woordsoorten in **blauwe** letters, afgekort (bv. **BN**, bijvoeglijk naamwoord). Als er meerdere zijn, staat er een vet **blauw** cijfer voor. Check goed of de woordsoort in de vertaling van de zin past! *Cocher* kan een zelfstandig naamwoord zijn (**1 ZN**) met de betekenis 'koetsier', maar ook een werkwoord (**2 WW**) met de betekenis 'aankruisen'.

Ook andere grammaticale informatie, meervouden, vervoegde vormen enz. drukken we met **blauw**.

Betekenis

Een trefwoord kan meerdere betekenissen en dus meerdere vertalingen hebben. *Punaise* bv. betekent 'punaise', maar ook 'wandluis'. Als een trefwoord meerdere betekenissen heeft, nummeren we ze met vette zwarte cijfers.

Voorbeeldzinnen

In een voorbeeldzin zie je hoe het trefwoord kan voorkomen in combinatie met andere woorden en hoe je het dan vertaalt. Bij *maison* vind je bijvoorbeeld 'être à la maison' (thuis zijn) en 'une maison de campagne' (landhuis). Soms betekent de combinatie iets heel anders dan de losse woorden, zoals bij 'avoir un cœur d'artichaut' (niet 'een artisjokkenhart hebben', maar 'wispelturig zijn').

Vóór een voorbeeldzin staat een bolletje: ●. Is de zin een vaste uitdrukking of gezegde, dan staat er een driehoekje voor ►.

In een voorbeeldzin vervangen we het trefwoord door een kringeltje (~).

Extra informatie

Labels, zoals FIG. of MUZ.* geven aan dat een betekenis bv. figuurlijk is, of een muziekterm. Ook tussen geknikte haken vertellen we kort wat meer over een betekenis of een vertaling, bv. of de term alleen gebruikt wordt in de <wietersport>.

Kijk op de Voorbeeldpagina (p. 11) hoe dit alles er in het boek uitziet.

Extra tips

- ★ Zoek je naar de vertaling van een uitdrukking of vaste woordcombinatie, kijk dan bij het eerste zelfstandig naamwoord dat daarin voorkomt. 'battre des mains' vind je bij *main*, niet bij *battre*. Staan er meerdere zelfstandige naamwoorden in de zin, kijk dan eerst bij het eerste: 'pile ou face' vind je bij het trefwoord *pile*. Als je de gezochte vertaling niet bij het eerste zelfstandig naamwoord vindt, kijk dan bij het tweede, enzovoort.
- ★ Veel combinaties met voorzetsels (*à, chez, dans, sous, vers*) vind je bij de (werk)woorden waar ze vaak bij voorkomen: 'rentrer dans' vind je bij *rentrer*, niet bij *dans*; 'se classer parmi' vind je bij *classer*, niet bij *parmi*.

Bekijk ook de **Bijzondere tekens** en **Afkortingen** hierna en de grammaticale informatie achter in het boek. Wil je meer weten, mail ons dan: info@prisma.nl.

* Zie de lijst Afkortingen op p. 10.

Bijzondere tekens

Kijk op pagina 11 om te zien hoe we onderstaande tekens gebruiken.

- 1, 2** enz. Als een trefwoord meerdere woordsoorten heeft (bv. werkwoord en zelfstandig naamwoord) nummeren we deze met vette, **blauwe** cijfers.
- 1, 2** enz. Als een trefwoord meerdere betekenissen heeft, nummeren we deze met vette, zwarte cijfers.
- Na een bolletje volgt een voorbeeldzin.
 - ▶ Na een driehoekje volgt een spreekwoord of vaste uitdrukking.
- ZN** Grammaticale informatie geven we in **blauwe** tekst.
(mv: ...)
- ⟨...⟩ Tussen geknikte haken staat extra uitleg over de betekenis of de vertaling daarvan.
- "..." Tussen aanhalingstekens geven we aan hoe een woord (of een deel daarvan) klinkt.
- ~ Een tilde vervangt vaak het trefwoord in voorbeeldzinnen en uitdrukkingen.
- / Een schuine streep scheidt woorden die onderling verwisselbaar zijn.
- ≈ Een equivalentieteken geeft aan dat de vertaling een benadering of omschrijving is.
- Een pijl verwijst voor meer informatie naar het erop volgende trefwoord.
- h Als een h geen liaison of élision toelaat, wordt deze onderstreept, bv. in *le hollandais*, *la harpe*. Hier is geen verbinding mogelijk met het lidwoord: de e of a van het lidwoord blijft. In *les Hollandais* spreek je de s van *les* niet uit.

Afkortingen

AANW	aanwijzend	MYTH.	mythologie
AARDK.	aardrijkskunde	NATK.	natuurkunde
ACHTERV.	achtervoegsel	NL	Nederlands
ADMIN.	administratie	O&W	onderwijs
AFK	afkorting	o.t.t.	onvoltooid tegenwoordige tijd
AGRAR.	agrarisch	o.v.t.	onvoltooid verleden tijd
ANAT.	anatomie	OMSCHR.	omschrijvend
ARCH.	architectuur	ONB	onbepaald
A-V	audiovisueel	ONOV	onovergankelijk (zonder object)
BELG.	Belgisch-Nederlands	ONP	onpersoonlijk
BELGFR.	Belgisch Frans	ONR.	onregelmatig
BELG. OOK	Belgisch-Nederlands, ook NL	ONV	onvervoegbaar
BETR	betrekkelijk	OOK FIG.	ook figuurlijk
BEZ	bezittelijk	OD.	ouderwets
BIOL.	biologie	OV	overgankelijk (met object)
BN	bijvoeglijk naamwoord	P.	persoon
BOUW	bouw	PERS	persoonlijk
BW	bijwoord	PLANTK.	plantkunde
CAN.	Canadees Frans	PLAT	plat
COMM.	communicatie	POL.	politiek
COMP.	computer	PSYCH.	psychologie
CUL.	culinair	QC	quelque chose
DANS	dans	qn	quelqu'un
DICHT.	dichterlijk	RECR.	recreatie
DIERK.	dierkunde	REG.	regionaal
DRUKK.	drukkerij	REL.	religie
ECON.	economie	SAMENTR	samentrekking
ELEK.	elektronica	SCHEEPV.	scheepvaart
EUF.	eufemistisch	SCHEIK.	scheikunde
EV	enkelvoud	SOC.	sociologie
FIG.	figuurlijk	SPORT	sport
FILOS.	filosofie	STERRENK.	sterrenkunde
FIN.	financiën	STRAATT.	straattaal
FORM.	formeel	SUBJ.	subjonctief (aanvoegende wijs)
FR.	Frans	TAALK.	taalkunde
GESCH.	geschiedenis	TECHN.	techniek
GMV	geen mv	TELW	telwoord
HUMOR.	humoristisch	TON.	toneel
HWW	hulpwerkwoord	TRANSP.	transport
ID.	(verbuiging) identiek	TUSSENW	tussenwerpsel
iem.	iemand	UITR	uitroepend
ind.	indicatief	V.	van
INDUS.	industrie	v.d.	van de
INFORM.	informeel	v.e.	van een
IRON.	ironisch	v.h.	van het
JEUGDT.	jeugdtaal	VISS.	visserij
JUR.	juridisch	VNW	voornaamwoord
KUNST	kunst	VOEGW	voegwoord
KWW	koppelwerkwoord	VOETB.	voetbal
LETT.	letterlijk	VOORV	voorvoegsel
LETTERK.	letterkunde	VR	vragend
LIDW	lidwoord	VULG.	vulgair
LIT.	literatuur	VZ	voorzetsel
LUCHTV.	luchtvaart	WISK.	wiskunde
MED.	medisch	WKD	wederkerend
MEDIA	media	WKG	wederkerig
MIL.	militair	WW	werkwoord
MIN.	minachtend	WWW	internet
MUZ.	muziek	ZN	zelfstandig naamwoord
MV	meervoud	ZWIT.	Zwitsers

Voorbeeldpagina

linguistique **1** BN taalkundig, taal-,
linguïstisch • *une communauté* ~ taalgemeenschap

2 ZN V taalkunde, taalwetenschap, linguïstiek

• *la ~ appliquée* toegepaste taalkunde

lino INFORM. ZN M linoléum linoleum

linoléum INFORM. ZN M linoleum

liquéfaction ZN V (het) vloeibaar maken, (het)

vloeibaar worden, verdichting <van gas>

liquéfiable BN vloeibaar te maken,

verdichtbaar <van gas>

liquéfier **1** OV WW vloeibaar maken • *du gaz*

liquéfié vloeibaar gas **2** WKD WW (se ~) **1** vloeibaar

worden **2** INFORM. alle moed verliezen,

verslappen

liquette INFORM. ZN V hemd(je)

liqueur ZN V likeur, drankje

liquide **1** BN **1** vloeibaar • *une sauce trop* ~ te

vloeibare saus **2** ECON. vlottend, liquide • *de*

l'argent ~ contant geld **2** ZN M **1** vloeistof, vocht **2**

contant geld • *payer en* ~ contant betalen • *il n'a*

que du ~ hij heeft alleen maar contant geld

liquider OV WW **1** vereffenen, liquideren • ~

ses actions en Bourse zijn aandelen op de beurs

verköpen / te gelde maken **2** uitverkopen • ~ *de*

vieux stocks oude voorraden uitverkopen **3** INFORM.

afdoen, een einde maken aan, wegwerken,

oplossen <v. conflict>, uit de weg ruimen <v.

personen> • *ils ont liquidé la bouteille* ze hebben de

hele fles leeggedronken • ~ *un témoin gênant* een

hinderlijke getuige uit de weg ruimen

liquidité ZN V **1** vloeibaarheid **2** ECON. liquiditeit

lire **1** OV WW onregelmatig **1** lezen, doorlezen,

voorlezen • ~ *le journal* de krant lezen • *lu et*

approuvé gezien en akkoord • *j'espère vous ~ très*

bientôt ik hoop spoedig iets van u te vernemen •

savoir ~ et écrire kunnen lezen en schrijven • *à vous*

~, je crois que vous allez mieux uit uw schrijven meen

ik op te kunnen maken dat het beter met u gaat • *à*

~ ter lezing **2** COMP. inlezen **3** aflezen • ~ *l'avenir*

dans les cartes aan de hand van kaarten de toekomst

voorspellen • ~ *la peur sur le visage de qn* de angst

op iemands gezicht aflezen **2** ONOV WW lezen •

~ *dans le jeu de qn* iemand doorhebben **3** WKD WW

(se ~) gelezen worden, te lezen zijn • *l'arabe se*

lit de droite à gauche het Arabisch wordt van rechts

naar links gelezen • *ce livre se lit facilement* dit boek

is gemakkelijk te lezen • *la peur se lisait sur son*

visage angst stond op zijn gezicht te lezen

lis **1** "lie" WW → lire

lis **2** "lies" ZN M lelie • *le ~ des vallées* lelietje-

van-dalen • *la fleur de ~* Franse lelie, wapen der

Bourbons <eigenlijk: witte lis>

Trefwoorden en varianten daarvan zijn
vet gedrukt; voorzetsels die de
betekenis van een trefwoord veranderen
ook.

Meerdere woordsoorten binnen een
trefwoord geven we aan met vette,
blauwe cijfers; woordsoorten geven we
in blauwe letters, in kleinkapitaal.

Uitspraak geven we aan tussen
aanhalingstekens ("...").

Tussen geknikte haken geven we extra
gebruiks informatie.

Labels geven extra informatie over stijl,
herkomst of vakgebied; ze staan in
zwarte letters, in kleinkapitaal.

Meerdere betekenis binnen een
trefwoord geven we aan met vette,
zwarte cijfers.

Andere grammaticale informatie geven
we in blauwe letters.

Voorbeeldzinnen geven we
schuingedrukt, na een zwart bolletje,
met in romeinse letters de vertaling.

Tildes (~) vervangen het trefwoord in
voorbeeldzinnen, spreekwoorden en
vaste uitdrukkingen.

Een pijl verwijst naar een ander
trefwoord.

0-9

3D 3D • *regarder un film en 3D* een film in 3D bekijken

A

a **1** **ZN M** letter **a** • *prouver / démontrer par ~ plus b* duidelijk bewijzen • *le ~ commercial* het at-teken (@) **2** **ww** *présent* → **avoir**

à **vz** **1** plaats, richting **bij, in, op, naar, tot, voor** • *aux Pays-Bas* in Nederland • *je vais ~ Paris* ik ga naar Parijs • *il habite ~ Rouen* hij woont in Rouen • *elle était assise ~ la fenêtre* zij zat bij het raam • *il habite ~ deux pas d'ici* hij woont hier vlak bij • *il loge au deuxième étage* hij woont op de tweede verdieping • *être ~ son bureau* achter het bureau zitten • *pendre au mur* aan de muur hangen • *aller ~ la plage* naar het strand gaan • *être au lit* in bed liggen • *être ~ la maison* thuis zijn • *la maison se trouve ~ trois kilomètres* het huis staat op drie kilometer afstand **2** tijdsbepaling • *à Pâques* met Pasen • *à ce soir!* tot vanavond! • *à 14 heures* om 2 uur 's middags • *à midi* om twaalf uur • *au petit déjeuner* bij het ontbijt • *à deux heures de Paris en voiture* twee uur autorijden van Parijs • *à deux jours de mon départ* twee dagen voor ik vertrek • *à l'arrivée* bij aankomst **3** instrument, middel, manier • *à la nage* al zwemmend • *à bicyclette / en vélo* op de fiets • *à la française* op zijn Frans • *un moulin ~ vent* een windmolen • *au piano: Lucas et Arthur Jussen* aan de piano: Lucas en Arthur Jussen • *dessiner ~ la plume* met de pen tekenen • *écrire au stylo* schrijven met een pen • *se chauffer au gaz* zijn huis met gas verwarmen • *pêcher ~ la ligne* hengelen • *déjeuner ~ vingt euros* voor 20 euro lunchen • *être payé ~ l'heure* per uur betaald worden • *aller ~ pied / ~ vélo / ~ cheval* lopen / met de fiets / te paard gaan **4** met • *du café au lait* koffie met melk **5** eigendom, doel • *un verre ~ vin* een wijnglas • *une chambre ~ coucher* een slaapkamer • *la chasse au lion* de leeuwenjacht • *ce livre est ~ moi* dit boek is van mij • *à qui appartient ce vélo?* van wie is die fiets? • *il écrit ~ sa femme* hij schrijft (aan) zijn vrouw • *il a une canne ~ la main* hij heeft een wandelstok in de hand • *inviter qn ~ dîner* iemand te eten vragen • *apprendre ~ lire* leren lezen • *difficile ~ traduire* moeilijk te vertalen • *il cherche ~ s'échapper* hij probeert te ontsnappen • *une maison ~ vendre* een huis te koop • *au feu!* brand! • *au secours!* help! • *au voleur!* houdt de dief!

A **AFK** autoroute v **A**, autoweg

abaissement **ZN M** (het) laten zakken, verlaging • *l'~ du niveau de vie* daling van de levensstandaard • *l'~ de l'âge de la retraite* verlaging van de pensioengerechtigde leeftijd

abaïsser **1** **ov ww** **1** verlagen, laten zakken, neerlaten • *~ une vitre* een raampje omlaag draaien **2** vernederen, kleineren **2** **wkd ww** (s'~) **1** dalen, zakken • *le terrain s'abaisse* het terrein loopt af **2** zich verlagen, zich vernederen (**à tot, om**) • *s'~ à demander qc* op zijn knieën om hulp vragen

abandon **ZN M** **1** (het) verlaten, (het) in de steek laten • *l'~ du domicile conjugal* het verlaten

ab

van de echtelijke woning **2** overgave, (het) afstand doen • *un terrain à l'~* braakliggend terrein • *une maison à l'~* verwaarloosd huis • *SPORT il y a eu beaucoup d'abandons dans cette étape* in die etappe gaven er veel op **3** ongedwongenheid
abandonner **1** *ov ww* verlaten, in de steek laten • *~ qn* iemand in de steek laten, iemand afschrijven • *on a abandonné le projet* het plan is van de baan • *~ une tradition* een traditie loslaten • *~ le pouvoir* de macht overdragen **2** *onov ww* het opgeven • *j'abandonne!* ik geef het op! **3** *wkd ww (s'~)* zich overgeven, zich laten gaan • *il s'abandonne à sa douleur* hij gaat helemaal op in zijn verdriet

abat-jour **znm** (*mv* abat-jour(s)), lampenkap
abattage **znm** **1** (het) vellen <van bomen>, (het) hakken <van bomen> **2** (het) slachten <van dieren> **3** *fig.* • *avoir de l'~* levendig zijn, boeien
abattement **znm** **1** uitputting, moedeloosheid **2** aftrekpost, aftrek, vermindering • *l'~ fiscal* belastingaftrek

abattoir **znm** slachthuis
abatte **1** *ov ww* **1** neerslaan, vellen, omhakken • *~ des arbres* bomen kappen • *fig.* • *de la besogne* keihard werken • *fig.* • *son jeu* zijn kaarten op tafel leggen, kleur bekennen **2** doden, neerschieten • *~ un avion* een vliegtuig neerhalen • *c'est l'homme à ~* dat is de te kloppen man **3** verzwakken, verdrieten, vermoeien • *la maladie l'abattu* de ziekte heeft hem verzwakt **2** *wkd ww (s'~)* **1** (neer)vallen **2** zich werpen (op), zich storten (op) • *une énorme pluie s'est abattue sur la ville* er is een enorme regenbui boven de stad losgebarsten
abattu **1** *bn* **1** verzwakt, verdrietig, ontmoedigd **2** neergelaten, neergehaald **2** *wv* *volt. deelw.* → **abatre**

abbaye "abeejie" **znv** abdij
abbé **znm** **1** algemene titel voor geestelijke, eerwaarde **2** abt

abbesse **znv** abdis
abc **znm** alfabet • *fig.* *l'abc du métier* grondbeginselen van een vak
abcès **znm** abces • *un ~ dentaire* tandabces • *fig.* *crever/vider l'abcès* een eind maken aan de misstand
abdication **znv** **1** (het) neerleggen <van ambt>, troonsafstand **2** (het) afstand doen, (het) opgeven

abdiquer *ov + onov ww* afzien van, (het) opgeven, afstand van de troon doen
abdomen "mèn" **znm** onderbuik, achterlijf <van insecten>

abdominal **bn** (*m mv* abdominaux), v.d. onderbuik, buik- • *des douleurs ~es* buikpijn
abdominaux **znm mv** **1** buikspieren **2** buikspieroefeningen
abdos *inform.* **znm mv** abdominaux • *faire des ~* buikspieroefeningen doen

abeille **znv** bij • *une ~ ouvrière* werkbij • *une piqure d'~* bijensteek
aberrant **bn** afwijkend, abnormaal, absurd • *cette idée est ~e!* dat idee is waanzinnig!

aberration **znv** verdwazing, dwaasheid • *une ~ mentale* verstandsverbijstering

abêtir **1** *ov ww* dom maken, afstompen • *la publicité abêtit le public* reclame stompt de mensen af **2** *wkd ww (s'~)* dom worden

abêtissement **znm** afstomping
abîme **znm** afgrond, (peilloze) diepte, *ook fig.* kloof • *un ~ de science* iemand die zeer veel weet • *l'abîme se creuse entre eux* de kloof tussen hen wordt dieper, er treedt een verwijdering tussen hen op • *un ~ les sépare* er gaapt een kloof tussen hen • *ook fig.* *être au bord de l'abîme* aan de rand van de afgrond staan

abîmer **1** *ov ww* bederven, vernietigen, kapotmaken **2** *wkd ww (s'~)* **1** bederven • *la peau s'abîme au soleil* zonlicht is slecht voor de huid **2** *form.* wegduiken (in), verzinken (in) • *l'avion s'est abîmé en mer* het vliegtuig is in zee gestort

abject **bn** gemeen, laag
abjection **znv** laagheid, gemeenheid
ablutions **znv mv** *rel.* rituele afwassing
abnégation **znv** zelfverloochening, zelfopoffering

aboiement **znm** geblaf
abois *fig.* **znm mv** • *être aux ~* ten einde raad zijn
abolir *ov ww* opheffen, afschaffen • *~ la peine de mort* de doodstraf afschaffen

abolition **znv** opheffing, afschaffing • *l'~ de la peine de mort* de afschaffing van de doodstraf
abominable **bn** afschuwelijk • *le temps est ~* het is bar en boos weer

abomination **znv** **1** afschuw **2** afschuwelijke daad • *avoir qn en ~* een hekel hebben aan iemand • *dire des ~s* afschuwelijke dingen zeggen

abondamment **bw** overvloedig
abondance **znv** overvloed, weelde • *les années d'~* de vette jaren • *une société d'~* welvaartsstaat • *en ~* in overvloed

abondant **bn** **1** overvloedig • *une chevelure ~e* weelderige haardos **2** *form.* rijk (en aan) • *une région ~e en gibier* een wildrijke streek

abonder *onov ww* **1** overvloedig voorkomen, talrijk zijn • *il abonde dans mon sens* hij is het volstrekt met me eens, hij gaat helemaal met me mee **2** ~ en in overvloed hebben • *ce texte abonde en citations* deze tekst wemelt van de citaten

abonné **znm** (v abonnée), abonnee
abonnement **znm** abonnement (à op)
abonner **1** *ov ww* abonneren • *on m'a abonné à l'Express* ik heb een abonnement op de Express gekregen **2** *wkd ww (s'~)* zich abonneren (à op) • *s'~ à un journal* een abonnement op een krant nemen

abord **znm** (be)nadering, toegang • *une personne d'un ~ facile* gemakkelijk te benaderen persoon • *d'~ / tout d'~* eerst, ten eerste, aanvankelijk • *au premier ~* allereerst, op het eerste gezicht • *de prime ~* allereerst

abordable **bn** **1** toegankelijk • *ce chef de service est très ~* dat afdelingshoofd is heel toegankelijk **2** redelijk, niet duur • *un prix ~* schappelijke prijs

abordage **ZN M** aanvaring, (het) enteren
aborder **1 ONOV WW landen** **2 OV WW 1** bereiken, naderen • ~ *une personne dans la rue* iemand op straat aanspreken / aanklappen • ~ *un virage* een bocht aansnijden **2 FIG.** **beginnen met** • ~ *une question* een kwestie aanroeren

abords **ZN M MV** naaste omgeving • *aux* ~ *de la mairie* in de buurt van het stadhuis

abortif **BN** (v) abortieve, abortus opwekkend • *la pilule abortive* abortuspil

aboutir **ONOV WW 1** uitkomen bij, uitlopen op • *le chemin aboutit à la mer* de weg komt uit bij de zee • ~ *dans un village* uitkomen in een dorp • *les recherches n'ont abouti à rien* het onderzoek is op niets uitgelopen • *cela n'aboutit à rien* daar komt niets van terecht, dat leidt tot niets **2 succes hebben** • *cette tentative n'a pas abouti* die poging is niet geslaagd

aboutissement **ZN M** uitkomst, resultaat

aboyer **ONOV WW 1** blaffen **2 FIG.** schreeuwen, uitvaren

abracadabrant **BN** doldwaas

abrasif **1 ZN M** schuurmiddel **2 BN** (v) abrasieve, schuur-

abrégé **ZN M** uittreksel

abrégement, abrégement **ZN M** verkorting

abrèger **OV WW** verkorten, afkorten • ~ *la vie de qn* iemands leven bekorten • *pour* ~ om kort te gaan

abreuver **1 WDK WW (s'~)** zijn dorst lessen, overvloedig drinken **2 OV WW FIG.** overstelpen, (door)drenken (**de met**) • ~ *qn d'injures* iemand de huid vol schelden

abréviation **ZN V** afkorting

abri **ZN M 1** beschutting • *un ~ contre la pluie / le vent* beschutting tegen de regen / wind • *il est à l'~* hij is binnen, zijn kostje is gekocht • *avoir un ~ onder dak zijn* • *se mettre à l'~* dekking zoeken • **FIG.** *être à l'~ du besoin* zonder geldzorgen zijn • **FIG.** *être à l'~ de tout soupçon* boven alle verdenking verheven zijn • *à l'~ de* beschut tegen, veilig voor **2 abri, bushokje** **3** schuilplaats, onderkomen, schuilkelder • *être sans ~* dakloos zijn

abribus "-buus" **ZN M** bushokje, overdekte bushalte

abricot **ZN M** abrikoos

abriter **1 OV WW** beschutten, beschermen, herbergen • ~ *qn sous son parapluie* iemand onder zijn paraplu laten schuilen **2 WDK WW (s'~)** schuilen • *s'~ du vent* beschutting zoeken tegen de wind • **FIG.** *s'~ derrière la loi* zich achter de wet verschuilen

abroger **OV WW** intrekken, afschaffen <van wet, enz.>

abrupt "-ruupt" **BN 1** steil **2** abrupt, bruusk

abrupti **1 BN** (v) abruptie, suf, stompzinnig, idioot **2 ZN M** (v) abruptie, idioot

abrutir **WDK WW (s'~)** afstompen • *s'~ au travail* zich wezenloos werken

abrutissant **BN** geestdodend

abrutissement **ZN M** afstomping

absence **ZN V 1** afwezigheid, gemis • *une ~ pour*

cause de maladie ziekteverzuim • *briller par son ~* schitteren door afwezigheid • *en cas d'~, appelez ce numéro* bij geen gehoor dit nummer bellen • *en l'~ du médecin* bij afwezigheid van de dokter **2 MED.**

absence

absent **1 BN** afwezig • *j'étais ~, quand il est venu* ik was er niet toen hij kwam • *avoir l'air ~* verstrooid lijken **2 ZN M** afwezige • <spreekwoord> *les ~s ont toujours tort* de afwezigen hebben altijd ongelijk
absentéisme **ZN M** absentéisme, verzuim
absenter **WDK WW (s'~)** zich verwijderen, afwezig zijn • *il s'est absenté pour une minute* hij is even weg

absolu **1 BN** volstrekt, absoluut • *l'amour ~* onvoorwaardelijke liefde • *une monarchie ~e* absolute monarchie **2 ZN M** (het) absolute • *dans l'~* los van de realiteit

absolument **BW** absoluut, volstrekt • *c'est bien vrai? ~!* is het heus waar? beslist! • *vous avez ~ raison* u heeft volkomen gelijk • *il ne veut ~ rien* hij wil helemaal / hoegenaamd niets

absorbant **BN 1** absorberend • *du papier ~* keukenpapier **2** aandacht vergend • *un travail ~* werk dat iemand volledig in beslag neemt
absorber **1 OV WW 1** absorberen, inzuigen, opslorpen, **FIG.** verslinden, tot zich nemen • ~ *une grande quantité d'alcool* veel drank achteroverslaan • *elle n'a rien absorbé depuis 24 heures* ze heeft al twee dagen niets genuttigd **2 in beslag nemen, bezighouden** • *il est absorbé par ses affaires* zijn zaken nemen hem helemaal in beslag • *être absorbé dans ses pensées* in gedachten verzonken zijn **2 WDK WW (s'~)** dans zich verdiepen in • *s'~ dans son travail* helemaal in zijn werk opgaan

absorption **ZN V 1** absorptie, opslorping, opname <in het bloed> • *l'~ d'un poison* de opname van vergif **2 (het) opgaan** in <groep> • *l'~ d'une entreprise par une autre* het opgaan van het ene bedrijf in het andere

abstenir **WDK WW (s'~)** onregelmatig **1** zich onthouden (**de van**) • *s'~ de commentaires* geen commentaar geven **2** niet stemmen • *trente pour cent des électeurs se sont abstenus* 30% van de kiezers heeft geen stem uitgebracht

abstention **ZN V** onthouding <van stemmen> • *vingt pour cent d'abstentions* twintig procent niet-stemmers / blankostemmers

abstentionniste **ZN M/V** niet-stemmer

abstinence **ZN V** onthouding

abstraction **ZN V** abstractie • ~ *faite de son âge* afgezien van zijn / haar leeftijd • *faire ~ de qc* iets buiten beschouwing laten

abstraire **1 OV WW** onregelmatig abstraheren **2 WDK WW (s'~)** zich geestelijk afzonderen, zich losmaken (**de van**)

abstrait **BN 1** abstract • *une peinture ~e* een abstract schilderij **2** moeilijk te begrijpen, vaag • *un texte très ~* een erg duistere tekst

absurde **1 BN** absurd, onzinnig **2 ZN M** (het) ongerijmde, (het) onzinnige • *une démonstration par l'~* bewijs uit het ongerijmde

Vervoeging van Franse werkwoorden

De vervoegingen van de werkwoorden *avoir* en *être* en die van de regelmatige werkwoorden (op *-er*, *-ir*, *-re* en *-(ev)oir*) zijn in hun geheel gegeven.

Van de meest voorkomende onregelmatige werkwoorden zijn alleen de *infinitif*, het *participe présent*, het *participe passé* en de onregelmatige vormen gegeven.

Van de *infinitif* (onbepaalde wijs) vormt men:

- de *futur* (onvoltooid tegenwoordige toekomstige tijd) met de uitgangen: *-ai*, *-as*, *-a*, *-ons*, *-ez*, *-ont*;
- de *futur du passé*, ook wel *conditionnel présent* genoemd, (onvoltooid verleden toekomstige tijd) met de uitgangen: *-ais*, *-ais*, *-ait*, *-ions*, *-iez*, *-aient*. Bij de werkwoorden op *-(ev)oir* valt hierbij de *oi* weg en bij de werkwoorden op *-re* de slot *-e*.

Van het *participe présent* (tegenwoordigdeelwoord) vormt men:

- het meervoud van de *présent* (onvoltooid tegenwoordige tijd) door *-ant* te veranderen in: *-ons*, *-ez*, *-ent*. Bij de werkwoorden op *-(ev)oir* eindigt de 3e persoon meervoud op *-oient*;
- de *imparfait* (onvoltooid verleden tijd) door *-ant* te veranderen in: *-ais*, *-ais*, *-ait*, *-ions*, *-iez*, *-aient*.
- de *présent du subjonctif* (onvoltooid tegenwoordige tijd van de aanvoegende wijs) door *-ant* te veranderen in: *-e*, *-es*, *-e*, *-ions*, *-iez*, *-ent*.

Van het *participe passé* (verleden deelwoord) vormt men:

- de *passé composé* (voltooid tegenwoordige tijd) en de *plusque parfait* (voltooid verleden tijd).

Van de *présent* (tegenwoordige tijd) vormt men:

- de *impératif* (gebiedende wijs) door *je*, *nous* en *vous* weg te laten.

Gebruikte afkortingen:

ns	nous
vs	vous
part.	participe
prés.	présent

Van de werkwoorden worden steeds de volgende tijden gegeven:

<i>Infinitif</i>	Part. prés.	Part. passé	Impératif
Présent	Imparfait	Passé simple	Passé composé
			Plus-que-parfait
Futur	Futur du passé	Subjonctif présent	

1.1 avoir

	hebben <i>avoir</i>	hebbend ayant	gehad eu	heb! aie! ayons! ayez!
	ik heb	ik had	ik had/heb gehad	ik heb gehad
j'	ai	avais	eus	j'ai/eu
tu	as	avais	eus	
il	a	avait	eut	
ns	avons	avions	eûmes	
vs	avez	aviez	eûtes	ik had gehad
ils	ont	avaient	eurent	j'avais eu
	ik zal hebben	ik zou hebben	dat ik heb/had	
j'	aurai	aurais	que j'ai/e	
tu	auras	aurais	que tu aies	
il	aura	aurait	qu'il ait	
ns	aurons	aurions	que ns ayons	
vs	aurez	auriez	que vs ayez	
ils	auront	auraient	qu'ils aient	

1.2 être

	zijn <i>être</i>	zijnd étant	geweest été	wees! sois! soyons! soyez!
	ik ben	ik was	ik was/ben gew.	ik ben geweest
je/j'	suis	étais	fus	j'ai été
tu	es	étais	fus	
il	est	était	fut	
ns	sommes	étions	fûmes	
vs	êtes	étiez	fûtes	ik was geweest
ils	sont	étaient	furent	j'avais été
	ik zal zijn	ik zou zijn	dat ik ben/was	
je	serai	serais	que je sois	
tu	seras	serais	que tu sois	
il	sera	serait	qu'il soit	
ns	serons	serions	que ns soyons	
vs	serrez	seriez	que vs soyez	
ils	seront	seraient	qu'ils soient	

1.3 Werkwoorden op -er

	<i>chanter</i>	chantant	chanté	chante! chantons! chantez! j'aichanté
je	chante	chantais	chantai	
tu	chantes	chantais	chantas	
il	chante	chantait	chanta	
ns	chantons	chantions	chantâmes	
vs	chantez	chantiez	chantâtes	
ils	chantent	chantaient	chantèrent	j'avais chanté
je	chanterai	chanterais	que je chante	
tu	chanteras	chanterais	que tu chantes	
il	chantera	chanterait	qu'il chante	
ns	chanterons	chanterions	que ns chantions	
vs	chanterez	chanteriez	que vs chantiez	
ils	chanteront	chanteraient	qu'ils chantent	

1.3.1 Werkwoorden op -cer: c gevolgd door een *a* of *o* verandert in een *ç*

	<i>placer</i>	plaçant	placé	place! plaçons! placez!
je	place	plaçais	plaçai	j'aiplacé
ns	plaçons	placions	plaçâmes	
ils	placent	plachaient	placèrent	j'avaisplacé

1.3.2 Werkwoorden op -ger: gevolgd door een *a* of een *o* wordt de *g* gevolgd door een stomme *e*

	<i>manger</i>	mangeant	mangé	mange! mangeons! mangez!
je	mange	mangeais	mangeai	j'ai mangé
ns	mangeons	mangions	mangeâmes	
ils	mangent	mangeaient	mangèrent	j'avais mangé